

Liet ljudstvu v pouk in zabavo.

[illegible]

Kazen privezovanja z na kvišku zvezanimi rokami je bila do pred kratkim v vojni nekaj običajnega. Vojaka, ki je le količaj zabodil preko motvoza, predpisov, je lahko zapovedal vsak predstojnik za 1 ali 2 uri pripeti za na brbto zvezane roke v toliko na drevo, da se je dotikal samo s konci nožnih prstov trdih tal. Navadno je vsak, če je visel po predpisih, omedlel po preteku pol ure. V omedlevico padlega je straža odvezala, da si je opomogel do polne zavesti; nato so ga zopet pripeli do druge omedlevice, dokler ni odvisel odkazane mu kazni. Kazen privezovanja je bila za lopovščine neka zdravilnega, pa kljub zdravilni moči nekaj nečloveškega, in za vojaka sramotnega. V tej vojni se je veliko zlorabljalo, posebno pa še od strani mladih, neizkušanih častnikov. Nekaj res v nebo vpijočega je bilo. kar

Kar iz prepadov srčnih očitanj sem se oddahnil, ker me je že poučil koj prvi pogled na visedžrtev, da je še njena duša dobora zaplankana z bi-strim pogledom in gostim dihanjem. Grbasti možičelj je visel nad 2% ure prosto v zraku, ne da bi se bil količikaj dotikal tal, pa še niti omedlel ni. Mene je na grdo pogledoval, še psoval bi me bil, da mu ni zapiral psovč zamašek iz cunj.

(Dalje prihodnjič.)

šanjem. Avstrija je država več narodov. Temu stališču odgovarja pred vsem svoboda, samouprava in samoodločba narodov.

Narodnostna ideja (misel) je ideja svobodnega pokreta. Stari Rim je zveznim narodom — to niso bili podvrženi — pustil mnogo njihovih posebnosti, da celo pravic, le vojni in denarni davek so morali plačevati. In v novejšem času je država, ki se seveda na njo le neradi sklicujemo za vzgled, ki pa je šla vsem drugim državam z dobrim vzgledom naprej: Anglija. Kje je njena moč? V naselbinah, v Kanadi, južni Afriki, Avstraliji, kjer je osrednja sila najšibkejša. In kje je Anglija najšibkejša? Tam, kjer je nadvlada najhujša: Na Irskem in v Indiji. Marija Terezija, največja vseh avstrijskih vladarjev, je Avstrijo bolje poznala ko njen duhoviti ali premalo praktični sin Jožef.

V nadaljnjem govoru se peča z vprašanjem, kako zagotoviti trajni mir: Osvojitve niso več prava politika v času, ko so se narodi zbudili. Mir brez osvojitvev pa ne izključuje strateških mejnih poprav ter izmenjav ozemelj po obojestranskem dogovoru in s privoljenjem dotičnih narodov. Dalje je proti politiki oboroževanja. Treba je sklepati pogodbe, ki vežejo države, da se oboroževanje zmanjša in mednarodni spori mirno poravnajo. Na tem imajo interes vsi narodi sveta. In to bi bil morda edini dobiček te grozopolne vojske, vojni dobiček, ki bi se ga ne držalakri narodov in prokletsvo človeštva, marveč zmaga krščanstva, ki sicer vsi o njem govorijo, a malo njih se po njem ravna, zmaga krščanstva v smislu prizadevanj papeža Benedikta XV.

Ko bi velesila, katere moč se je ravno v tej vojski izkazala, prostovoljno, jasno in nedvomno ter brez pridržkov postavila program: Mir brez osvojitvev, omejitev oboroževanja, enakopravnost narodov, mirna poravnava bodočih mednarodnih sporov, bi s tem storila najboljši korak v dosego častnega in trajnega miru. Če bi se vlade drugih držav obotavljale, ljudstvo bi jih prisililo v to. Državi, ki razvije prapor miru v tem smislu, bodo sledili narodi te in one strani. Le Avstrija more biti ta velesila. Naš veliki zaveznik je preveč izpostavljen nezaupanju, ljubosumju in sovražnemu javnemu mnenju inozemstva. Zakaj pa je lord Cecil ravno te dni izjavil, da si Anglija rešitve avstrijskega vprašanja ne misli nujno v razbitju Avstrije — možna je z angleškega stališča še druga ugodna rešitev. Zaupam v modrost in človekoljubnost cesarjevo, da bo Avstriji dano, doseči to moralno zmago. Bog obvaruj našega državljanskega cesarja, in kmalu kakor upamo, našega mirovnega cesarja!

Iz nemških ust — čudovite besede in edino zdravilo našega časa.

Državni zbor za mir.

V seji dne 27. junija, sta katoliško - narodna češka poslanca iz Moravskega Stojan in dr. Hruban in gališki socialni demokrat Dašinski stavili na vladno vprašanje, kako je kaj s pripravami za mirovna pogajanja.

Predlog poslanca Stojana, ki ga je vložil v imenu zveze katoliških duhovnikov v zbornici, se glasi: »Kot zastopniki krščanske vere ljubezni in miru smatramo za svojo dolžnost, ustrezajočo namenom sv. Očeta Benedikta XV. in Nj. Veličanstva cesarja Karla I., staviti sledeči predlog: Vložka zbornica naj sklene: C. kr. vlada se nujno poziva, da stori vse potrebne korake za skorajšnji sklep častnega miru.«

Poslanec Stojan je svoj predlog utemeljeval ter je v navdušenem govoru pozival vladu, naj ne zamudi nobene prilike, da čim prej pomaga do

miru. Želja po miru je splošna. Tisti, ki odločajo o vojski in miru, naj v tej izstradalni vojski ne preslišijo milih prošelj mater in otrok. Knez miru pa naj nakloni, da se bo mir zopet naselil v naši domovini, v nesrečni Evropi in na vsem svetu. Enako navdušeno je utemeljeval svoj predlog poslanec dr. Hruban. Povdarjal je, kako se sv. Oče Benedikt XV. neprestano in resno trudi, da bi spravil vse narode in da bi zopet krščanska ljubezen zavladovala med narodi. Željo po miru je že opetovano izrazil tudi naš mladi cesar. Naj tudi vlada ne presliši glasu ljudstva, da ne bo prepoznala. Poslanec Dašinski pa je v svojem govoru zahteval od vlade, naj pove, kateri so naši vojni cilji in kakšne so mirovne zahteve in kakšni mirovni pogoji, ki jih bo naša država stavila pri mirovnih pogajanjih.

Ministrski predsednik dr. vitez Seidler je odgovoril na vprašanja poslancev glede miru. Njegov odgovor pa je bil prav nesrečno sestavljen in ni zadovoljil zbornice. Ministrski predsednik je izjavil, češ, da se krivo sodi, ako se misli, da je vlada pravico samoodločitve posameznih narodov sprejela kot temeljno točko za bodoči trajni mir. Skoro vsa zbornica, zlasti pa slovanski poslanci, so bili zavoljo nerodne izjave ministrskega predsednika ozlovoljeni. Vse je namreč upalo, da bo vitez Seidler dal bolj jasen odgovor in bo bolj krepko označil naše vojne, oziroma mirovne cilje.

Mirovna razprava se je še naslednji dan dne 28. junija nadaljevala. Med drugimi je govoril tudi vodja tržaških Slovencev dr. Rybar. Povdarjal je, da Jugoslovani z vladno izjavo nismo zadovoljni in da si ne bomo dali odvzeti pravice, da si sami odločujemo svojo usodo. Poljak Londzin in krščanska socialca Hauser in dr. Mataja so poseben povdarjali, da je katoliška vera tista vez, ki spaja posamezne narode. Sv. Oče se je že ob začetku vojske in pa ves čas do danes trudi, da bi se končala krvava morija. Naj bi vsi vladarji tako storili.

V seji dne 26. junija se je sklenilo, da se veljavnost poslanske pravice (mandatov) podaljša do 31. decembra 1918.

Naši poslanci za kmeta.

Zaradi rekviriranja živine je bil poslanec Roškar z Brenčičem in z drugimi poslanci dne 27. jun. pri vodju poljedeljskega ministrstva dr. Ertlu in pri ministru za ljudsko prehrano generalu Höferju v skupni avdijenci. Obrazložili so prav natančno ves položaj, zahtevali zaščito za poljedelce južnih dežel; predvsem, da se preneha z rekviriranjem mlade živine, dojnih in brejih krav in za vprego neobhodno potrebnih volov.

Posamezni člani odposlanstva so razlagali podrobne razmere svojih pokrajin. S posebno vnemo in točnostjo je obrazložil poslanec Roškar razmere na Slov. Štajerskem in zahteval primerno ureditev. Ravno tako poslanec Brenčič. Poslanci so opozarjali ob enem, da je dosedanji način rekviriranja krivičen, ker se pri nas nekaterim posestnikom vse do zadnjega repa odvzame, graščakom in meščanom pa vse pusti. Naglašalo se je, da se na Štajerskem, ki je med drugimi kronovinami, razun izpraznjenih pokrajin, najhujše prizadeta, merodajni činitelji niti razdelilnega kjuča ne držijo, ker se je na Srednjem, posebno pa na Slovenskem Štajerskem posestnikom odvzelo na tisoče živine preko do-ločenega števila.

Zahtevala se je tudi izravnava cen za vse dežele in da se naj cene za živino zvišajo, nikakor pa ne znižajo, Vlada naj skrbi, da bodo tudi naši kmetje dobili za svojo živino tisto ceno kot ogrski kmetje. Istotako se naj na Ogrskem žina rekvirira v tisti množini kot v naših krajih. Vsem jednaka bremena in jednake pravice!

Vodja poljedeljskega ministrstva je sprejel naše zahteve v uvaževanje, ter obljubil kmalu potrebne odpomoči.

Izjavil je, da bo s svoje strani vse storil, kar je v njegovi moči, da se krivice in neenakosti odpravijo. Dne 3. julija t. l. se snidejo na Dunaju zastopniki vseh dežel, da se v tej zadevi posvetujejo in pri tej priliki se bo marsikaj pojasnilo. Povdarjal je, da se potrebuje, ki je žalibog vsled vojske zelo velika, po pravičnem ključu razdeli na vse dežele po razmerju živinskega stanja, v deželi sami pa je porazdelitev stvar dotičnih posebnih komisij, ki poslujejo pri namestništvih.

Posamezne slučaje nasilnega odvzeta živine preko naravne meje in mere se pa naj njemu doslovno naznani, da jih bo mogel takoj zasledovati in krivce primerno kaznovati.

V enakem smislu se je izrazil tudi minister za prehrano, generalmajor Höfer, s pristavkom, da se je vlada že kmalu lotila rešitve vprašanja o enakomernih in času primer-nih cenah za živino in poljske pridelke.

Pri tej priliki so poslanci povdarjali tudi z vso odločnostjo, kako neutemeljeno se postopa pri rekviziciji žita, krompirja in sploh poljskih pridelkov. Kmetu se ni niti tega pustilo, kar neobhodno potrebuje v lastni hiši, in čestokrat se je celo vzelo seme! Tako postopanje je nečuveno, ker uničuje kmetijsko pridelovanje, od katere edino zavisí prehrana ljudstva.

Naši poslanci vrlo branijo na Dunaju naše verske, narodne in gospodarske pravice in težnje našega ljudstva.

Uporaba salojidina proti grozdni plesnobi.

Od mnogih strani se čujejo vprašanja, ali se sme salojidin rabiti proti plesnobi na grozdju samo v zvezi z galico, oziroma ali se sme rabiti tudi sam za-se.

Na ta vprašanja je sledeče odgovoriti: Salojidin učinkuje samo proti plesnobi (oidiju), galica pa samo proti peronospori (paležu). Eno sredstvo tedaj ne more nadomestiti drugega, rabi se pa lahko vsako za-se, ali pa radi enostavnosti obe skupaj. Ker eno in drugo sredstvo v čisti vodni raztopini trto opali, moramo vselej primešati apna. Galica, ki je hudo kislá, rabi seveda veliko več apna kot salojidin. Z galico škropimo trte proti peronospori ali paležu navadno trikrat na leto in sicer prvič koncem majnika ali začetkom junija, drugič sredi junija in tretjič v prvi polovici meseca julija.

Da pa učinkuje škropilna zmes ob enem tudi proti plesnobi, raztopimo v njej pri vsakem škropljenju, takoj za apnom, kojega moramo v tem slučaju vzeti nekaj malega več kot sicer, še pol kilograma salojidina na vsakih sto litrov že pripravljenega galično-apnene škropilne zmesi. Vendar pa lahko nastane potreba, da škropimo s salojidinom tudi še pozneje, kajti od srede julija naprej se navadno plesnoba prične še le na grozdju razvijati. V krajih ali legah, kjer oidij posebno rad grozdje napada, se bo nemara izkazalo, da samo trikratno škropljenje s salojidinom (med galico) ni zadostovalo in v tem slučaju bo treba, da poškropimo grozdje še enkrat ali po potrebi tudi večkrat s salojidinom samim in sicer vselej takrat, kakor hitro zapazimo, da se tu pa tam plesnoba na grozdju prikaže.

Ako hočemo škropiti trte s salojidinom samim, t. j., nē v zvezi z galico, potem si pripravimo škropilno tekočino ako-le: Na sto litrov čiste vode si odtehamo pol kilograma salojidina in četrt kilograma dobrega, mastnega, ugašenega apna. Pripravljeno vodo razdelimo na dva dela; v enem delu raztopimo salojidin, v drugem pa razmešamo apno na redek apnov belež. Ko se je salojidin raztopil, vlijemo apnen belež v njegovo raztopino, premešamo in — radi previdnosti — še preskusimo z belim (fenolftaleinom) preskusilnim papirjem. Če ta papir, v zmes pomečen, pordeči, je zmes pravilno pripravljena, pa gremo lahko škropiti. Drugače bi bilo treba še nekaj apna dodati. Ker pa preveč apna škoduje, je najbolje, da obe snovi natančno odtehamo. Če je apno dobro, ga je četrt kilograma na pol kilograma salojidina zadosti.

Škropimo seveda samo po grozdju in to kar se da temeljito.

B. Skalicky.

Naše žrtve za domovino.

Pretrsljivo novico je prejela dne 18. junija obče čislana in priljubljena mati-vdova Marija Zel v.

Obratu, župnije Sv. Benedikt v Slov. g., namreč da je zatisnil dan poprej v bolnišnici Rdečega križa v Budjevicah na Češkem svoje trudne oči njen najmlajši sin Karel v mladeniški dobi 22 let. Rajni je bil izredno blagega značaja, priljubljen povsod in iskreno ljubljen od vseh, ki so ga poznali. Kljub slabotni naravi je moral v vrstah 47. pešpolka trikrat na bojišče; dvakrat je okrevljal od težkih bolezni, ki si jih je nakopal v bojih za srčno ljubljeno domovino, tretjkrat pa so bolezni zmagale nje. Sedaj je rešen vsega trpljenja in se veseli večnega plačila v nebesih. To naj tolaži žalujočo mater, brate, sestro in vse, ki se v globoki žalosti ne morejo ubraniti solz vsled te bridke izgube. Na svidenje nad zvezdami!

Došlo je uradno poročilo Vičarjevi družini v Sakušaku pri Sv. Lovrencu v Slov. g., da je sin Josip Vičar daroval svoje mlado življenje za domovino v daljni Galiciji. Bil je priden mladenič. Napravil je izpit na triletni vinarski šoli v Mariboru. Nastavil je gostilno v Kapeli pri Radenci. V Galiciji mu je dne 10. septembra 1914 pretrgala sovražna krogla njegovo mlado življenje. Njegov mlajši brat Anton je vojak pri 87. pešpolku, zdaj zaposlen v Skoda delavnicah na Češkem.

Iz St. Lenarta nad Laškimi: Dne 8. junija je padel na italijanskem bojišču Valentin Deželak, pameten in pošten fant naše župnije. Pokopan je bil na vojaškem pokopališču na Monte Zebio. Še po smrti je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. Kako priljubljen je bil pri vojaki, priča pismo, katero je poslal polkovnik staršem. Polkovnik piše: »Prosim Vas, da sprejmete v imenu častnikov in v imenu častnikov in v imenu moštva izraz našega najprisrčnejšega sočutja; bodite prepričani, da bo cela baterija ohranila vrlega in hrabrega tovariša v častnem spominu.«

In spet nam je padel vrl mož! Hajnšekovega Tončka ni več med živimi. Dne 20. junija t. l. je izdihnil svojo dušo vsled dobljenih ran na italijanskem bojišču. Doma je bil eno uro od trga Rogatec, v St. Jurju pod Dončkom goru. Kdor ga je poznal, žaluje za njim. Njegov zvon, kateremu je bil pred šestimi leti za botra, je iz visoke line zapel zadnji pozdrav slovenskemu junaku, ki je padel za domovino na polju slave. Vojska kosi najboljše med najboljšimi. Rajnega Tončka je vse rado imelo.

Saj bil si ves čas, goreč kristjan,
Iskren Slovenec daleč znan;
Dokler Tvoj zvon bo pel,
Bo vedno Tvoj spomin živel!

Že drugokrat v tej svetovni vojski je morala družina Goričan iz Hotinje vasi pri Slivnici darovati nadobudnega sina za blagor domovine. Lansko leto majnika je padel sin Janez in sedaj, dne 1. junija je umrl v mariborski bolnišnici 20letni sin Matija, ki se je nahajal 11 mesecev na tirolski fronti.

Cesar pomilostil vse politične kaznjence.

Naš cesar je dne 2. julija izdal lastnoročno pismo, v katerem se pravi med drugim: Moja neomahljiva volja je, da pravice in dolžnosti, katere mi je izročila in poverila božja previdnost, izvršujem na način, da ustvarim temelje za uspešen in blagonosen razvoj vseh mojih narodov. Politiko sovražstva in povračila, katero so podvžigale nejasne razmere in ki je povzročila svetovno vojsko, bo treba po končani vojski na vsak način in povsod nadomestiti s politiko sprave. Ta duh mora vladati tudi v notranjosti države. Gre za to, da se s pogumnostjo in razsodnostjo ter v medsebojnem sporazumljenju zadosti željam narodov.

V tem znamenju sprave hočem z mogočno božjo pomočjo izvrševati svojo vladarsko dolžnost in hočem kot prvi, nastopajoč pot mile prizanesljivosti, zakriti v pozabljenost vse tiste obžalovanja vredne politične zmote, ki so se pripetile pred vojsko in za časa vojske in ki so dale povod za kazensko zasledovanje.

Osebam, ki so bile kot civilne osebe od kakega nevojaškega ali vojaškega sodišča kaznovane zaradi veleizdaje, razžaljenja Veličanstva, razžaljenja članov vladarske rodovine, motenja

javnega miru, upora, in nasilnega postopanja zoper od vlade za razpravo o javnih zadevah sklicano zborovanje, zoper sodišče ali kako drugo javno oblast. Ako pa kako kazensko postopanje še ni postalo pravomočno, se ustavi vsako nadaljino postopanje, če je upeljano šamo zavoljo enega prej omenjenih kaznivih dejanj. Izvzete od tega pomiloščenja so osebe, ki so zbežale v inozemstvo, ali zbežale k sovražniku, ali pa osebe, ki se ob izbruhu vojske niso vrnile v svojo domovino.

Istočasno so s kaznijo vred spregledane tudi vse posledice obsodbe, namreč nezmožnost, doseči gotove pravice in mesta, nadalje izguba volilne pravice in pravice, biti izvoljen v javne zastope.

Kot dan za splošno pomiloščenje si izvolim današnji dan, ko obhaja svoj imendan moj iskreno ljubljeni, od Boga mi podarjeni najstarejši sin.

Ta velikodušni čin našega cesarja je bil v državni zbornici, kakor tudi pri vseh avstrijskih narodnih sprejet z velikim veseljem in iskreno hvaležnostjo. Naš cesar nam kaže pot do notranjega miru, in ta pot je: sporazumljenje in sprava.

Razne politične vesti.

V torkovi seji državne zbornice se je vršila razprava o predlogi, da se za nevojaško prebivalstvo odpravijo izjemna sodišča in da se zopet uvedejo redna sodišča. Poročevalec poslanec dr. Ofner je povdarjal, da je vlada grofa Stürgkha za časa vojske ponovila trikrat svoje naredbe, da se za časa vojske ustavi delovanje porotnih sodišč, vsled česar je trikrat zakrivila prelom in kršenje ustave. Predlaga torej, da zbornica ne prizna imenovanih naredb. Vodja pravosodnega ministrstva je izjavil, da bi ne kazalo takoj odpraviti izjemnih sodišč in takoj uvesti porotna sodišča, ker je sestava porotnih seznamov zelo otežkočena, v nekaterih krajih celo nemogoča. Govoril je med drugimi poslanci tudi dr. Benkovič. Ob koncu torkove seje so stavili slovenski poslanci več vprašanj, predlogov in interpelacij. Poslanec dr. Korošec je stavil predlog, da se za Bosno in Hercegovino zopet upostavijo ustavne pravice ter da se skliče bosanski sabor. Poslanec dr. Benkovič je pozival vlado, da takoj izda nove disciplinarne predpise za justične častnike domobranstva, nadalje da se odpravijo v Bosni in Hercegovini vojaška sodišča za nevojaško prebivalstvo; poslanec dr. Verstovšek pa je stavil interpelacijo zaradi zapiranja in preganjanja nedolžnih Slovencev na Štajerskem za časa vojske ter da se dotičnim povrne povzročena škoda.

Med slovanskimi poslanci in narodi je vzbudilo pomiloščenje političnih obsojencev veliko veselje. Veliko — na stotine — preganjanih, zaprtih in obsojenih Slovanov, med njimi večje število poslancev, bo po cesarjevi milosti zopet uživalo svojo svobodo. Med temi je tudi koroški slovenski poslanec Franc Grafenauer, ki je bil obsojen radi motenja javnega miru. O obsojenih in zaprtih čeških in rusinskih poslancih se še ne ve popolnoma gotovo, ali bodo vsi takoj izpuščeni na svobodo ali ne. Gotovo baje je, da bodo izpuščeni iz zaporov češki poslanci Choc, Burival, Netolický in Vojna. O Čehih Kramarju, Rašinu in o Rusinih Markovu in Kuriloviču, ki so bili obsojeni radi veleizdaje in zaradi hudodelstva proti vojni sili države, pa se še ne ve, ali bodo takoj izpuščeni. Nekatere vesti pravijo, da bo pri teh osebah še treba posebnega pomiloščenja, da bodo izpuščeni; ni pa nobenega dvoma, da se bo to zgodilo. Poslanec Klofač, ki je v preiskovalnem zaporu in še ni obsojen, bo menda izpuščen. Pomiloščenje dobijo nazaj svoje državljanske pravice, le njih poslanski mandati so ugasli in bo treba novih volitev. — Razne nemškoliberalne in nacionalne stranke so radi tega pomiloščenja zelo razburjene. Iz pisarjenja nemških listov, n. pr. torkove »Märburger Zeitung«, je razvidno, kakšna zagrizena in besna jeza vlada v teh krogih zoper Slovence. Da je tudi veliko, prav veliko število Nemcev bilo obsojenih od vojaških sodiščev in da bodo tudi ti

dosegli svojo prostost, to vsenemškemu hujšaku nič ni mar, on vidi samo onih deset slovanskih poslancev, ki so bili obsojeni. Bodo pač morali ti nemški zagrizenci izpihati še veliko jeze, predno se bodo privadili na politiko pravice, sporazuma in sprave, ki jo je napovedalo cesarsko pismo o pomiloščenju političnih obsojencev.

Za bana na Hrvaškem je imenovan slovanski poslanec Anton pl. Mihajlovič, član hrvatsko-srbske saborske večine. Novi ban je bil svoj čas pristaš madžarske stranke in je prijatelj zveze z Madžari. Hrvatski sabor je začel danes, dne 5. julija zopet zborovati. Opozicija pripravlja predlog za uvedbo splošne, enake in tajne volilne pravice za saborske in občinske volitve.

Poljaki so bili do nedavno deloma javni, deloma tajni prijatelji in zavezniki Nemcev. To se je sedaj spremenilo. Med Poljaki je dobila moč struja, ki bolj krepko povdarja načelo slovanske vzajemnosti in odpora proti nemški nadvladi. Ta misel se posebno sedaj pojavlja vsak dan bolj krepko, ko Nemci svoje nekdanje zaveznike Poljake s sumničanjem in z napadi odbijajo od sebe. Tako e. n. pr. general Dankl v gosposki zbornici trdil, da je bilo med Poljaki zelo malo navdušenosti za brambo domovine ter da celo politični uradniki niso storili svoje dolžnosti do vojaške oblasti. Dankl je dobil od Poljakov in treznih Nemcev odločen odgovor. — Za galiskega cesarskega namestnika bo baje imenovan Poljak knez Ljubomirski. — Med Poljaki v varšavski in lublinski oblasti se opaža velika mržnja proti Nemčiji, ker nemški uradniki in vojaštvo s Poljaki predrzno postopajo.

Na Ogrskem, zlasti v Budimpešti so izbruhnili dne 27. junija veliki nemiri. Na večer je nad 20.000 delavcev razbijalo pred hišo Tisove stranke. Na čelu spreveda so nosili črno rakev z napisom: »V tej krsti leži Tisova volilna preosnova!«. Bivši ministrski predsednik in neprijatelj Slovanov, grof Tisa je namreč nasprotnik razširjene volilne pravice. Ljudstvo je razbilo mnogo šip, poškodovalo so nad 200 trgovin in 80 kavarn. Škoda znaša nad 1 milijon K. — Ogrska ljudska stranka se bo baje preobrazila v izrazito krščansko-socialno stranko.

Do leta 1912 je bilo Kitajsko cesarstvo, kateremu je vladala cesarska rodovina Mudža. Imenovanega leta je bil takratni cesar prisiljen, da je moral odstopiti in Kitajska je postala ljudovlada, kateri je dokaj spretno do lanskega leta načeloval znani prijatelj kristjanov, predsednik Juansikai. Po njegovi smrti so nastale v tej državi velike homatije. Dne 1. julija t. l. pa je kitajski general Tšangšun, načelnik in vodja vojaške stranke, prisilil sedanjega predsednika ljudovlade, da je moral odstopiti, nakar je Tšangšun proglasil Kitajsko za cesarstvo. Novi kitajski cesar se imenuje Hsun-Tung. Sprememba ustave in notranje homatije bodo dale Japonski, ki preži na Kitajsko, kakor mačka na miš, dober povod, da se bo začela vtikaviti v kitajske razmere in si zopet osvojila kose države.

Rusko bojišče.

Na približno 100 km dolgi fronti v vzhodni Galiciji so pričeli Rusi zadnje dni junija z velikimi pripravami za ofenzivo. Od Lucka v Voliniji do Stanislava so utrdili Rusi svoje postojanke izredno močno, nagromadili na stotine japonskih, angleških, francoskih in ameriških topov ter postavili na to črto nad 20 divizij najboljšega, svežega vojaštva. Artilerija je že dne 28. junija pričela hudo obstreljevati naše postojanke, glavni infanterijski naval pa se je začel dne 1. julija. Nad 200.000 mož se je na kakih 50 km dolgi črti med trgov Konjuhi in reko Dnjester navalilo na Avstrijce. Središče napadov je prostor med Konjuhi in mestom Brzezany ob Zloti Lipi (jugovzhodno od Lvova). Infanterijski boj je besnel ta dan s skrajno silo in ljutostjo. Trg Konjuhi je padel Rusom v roke. Drugi dan (2. julija) se je sovražna napadalna sila raztegnila dalje proti severovzhodu do mesteca Zborov ob Strypi. Naši so se tu morali pred rusko silo umakniti v zadaj ležeče postojanke, ker je ruska artilerija naše prednje jarke popolnoma razstrelila. Pri Konjuhih in Brzezanyh so dne 2. julija naši v protinapadih svoj položaj zboljšali in črto izravnali. Cilj ruskih navalov je gališko glavno mesto Lvov, do katerega je od Konjuhov še dobrih 70 km. Rusi so v dosedanjih bojih imeli velike izgube, ker so ruski častniki

tirali cele ruske polke brezobzirno v naš zatvorni in bobneči ogenj. Tudi v Voliniji ob Stohodu in dalje proti severu med Pripjet-jezerom in Severnim morjem so pričeli Rusi napadati z ojačeno silo.

Na drugih bojiščih.

Na italijanski fronti le manjši spopadi pri Vrtojbi, Kostanjevici in na obmejnem tirolskem gorovju. Splošen položaj se ni nič spremenil.

Ojunačeni po zopetni ruski ofenzivi so se pričeli tudi Rumuni živahneje gibati in se baje, kakor naglašajo švicarska poročila, pripravljajo na ofenzivo.

Na francoskem bojišču hudi artilerijski boji v Flandriji in manjši spopadi na črti Lens-St. Quentin. Ob reki Mozi so pa Francozi brezuspešno napadali nemške postojanke. Na o-talem delu fronte razen manjših prask nobenih večjih vojnih dogodkov.

Na macedonskem bojišču razven artilerijskega ognja ob reki Strumi nobenih važnejših dejanj. Ker je nova grška vlada odredila splošno mobilizacijo grške armade, je v doglednem času pričakovati pred Solunom važnih sprememb.

Na turških bojiščih večji spopadi med Turki in Rusi ob turško-perzijski meji na črti Kermansah-Hamadan, kjer se je Turkom posrečilo Ruse nekoliko potisniti nazaj. — Na egiptovskem bojišču živahne angleške priprave za novo ofenzivo v južni Palestini. Angleški zrakoplovci so vrgli 50 bomb na Oljsko goro in 70 bomb na mesto Jeruzalem, ki pa niso povzročile večje škode.

Kaj bo z mirom?

Mirovno gibanje ne more nič prav naprej. Stokholmska socialistična posvetovanja o miru so se izjalovila, ker ne angleški, ne francoski in ne ruski socialisti nočejo na zborovanje.

Angleški ministrski predsednik George je imel na Petrovo v mestu Glasgov na Angleškem govor, v katerem je z vso gotovostjo povdarjal, da bo končna zmaga na strani Angležev, Francozov in njihovih zaveznikov. George je zaklical s povzdignjenim glasom: »Mi bomo zmagali tako gotovo, kakor vsako jutro solnce izhaja.« Zatrjeval je, da je nadaljevanja vojske kriva edinole Nemčija, ki bi rada gospodovala nad celim svetom. Dokler ne bo zlomljena pruska vojaška sila (militarizem), ne bo miru. Tako samozavestno govorijo Angleži, ki tudi zavedno izjavljajo, da nemški P-čolni niti blizu ne dosežajo zaželenega namena, da bi izstradali naše sovražnike.

V nedeljo, dne 1. julija se je vršilo v Bernu v Švici zborovanje zastopnikov švicarskih krščansko-socialnih društev. Sv. Očetu so odposlali spomenico, v kateri slavijo sv. Očeta kot velikega glasnika miru in izražajo vročo željo, da bi se katoličani bojujočih držav po posredovanju katoličanov drugih dežel sporazumeli in delovali nato, da se neha krvava vojska. Zborovanje tudi izraža upanje, da bo sv. Cerkev kot vzgojiteljica človeštva rešila vprašanje, kako priti čimprej do zaželenega miru.

Ruski vojni minister in socialist Kerenskij je izdal oklic na rusko armado in rusko ljudstvo, v katerem poziva vse Ruse na veliko ofenzivo proti Nemčiji in Avstriji. V tem oklicu pravi, da sta Nemčija in Avstrija sicer ponudili Rusiji poseben mir, a da ta ponudba ni bila resno mišljena in jo je Rusija morala odkloniti.

Grčija.

Že zadnjič smo poročali, da je četverosporzum prisilil grškega kralja Konstantina, da se je moral v prid svojemu sinu Aleksandru odpovedati prestolu in zapustiti deželo. Sedanji kralj Aleksander je kralj samo po imenu, pravi vladar Grčije je pravzaprav prijatelj četverosporzuma, Venizelos, ki je postal ministrski predsednik in vojni minister in si je že sestavil novo ministristvo, katerega člani so sami njegovi pristaši. Prvi korak, katerega je storil Venizelos in njegova vlada, je bil, kakor se je pričakovalo, da je Grčija dne 29. junija ukinila diplomatske zveze z Avstrijo, Nem-

čijo, Bolgarijo in Turčijo in odpoklicala svoje poslanike iz Dunaja, Berolina, Sofije in Carigrada. Temu koraku bo najbrž kmalu sledil še drugi korak: Grčija bo v doglednem času, kakor hitro bo namreč mobilizirala svojo armado, napovedala Turčiji in Bolgariji vojsko. Nova grška vlada je že poklicala pod orožje vse novince letnikov 1916 in 1917. Za vrhovnega poveljnika grške armade je imenovan Venizelosov pristaš, general Daiglis. Pred Solun namerava nova grška vlada poslati 400.000 mož na pomoč Sarraillovi armadi, kar utegne ves položaj pred Solunom bistveno spremeniti.

Tedenske novice.

Duhovniške spremembe. Č. g. Viktor Lunder je nastavljen kot kapelan (II.) pri Sv. Mihaelu pri Šostanju. Novonastavljeni so sledeči č. gg. bogoslovski duhovniki: Martin Avšič kot kaplan (II.) pri Sv. Križu pri Slatini, Franc Grobler v Solčavi, Jožef Krošl kot mestni kaplan (III.) v Celju, Franc Molan v Šmarju pri Jelsah (II.), Franc Tovornik v Slivnici pri Mariboru in Franc Urleb v Rajhenburgu (II.). Za kaplana v Središču je nastavljen duhovnik nemškega viteškega reda č. g. o. Remigij Jereb.

Odlikovanje. Naš rojak g. major J. Zwirn je bil odlikovan z redom železne krone III. vrste z vojnim okrasom in meči. Srčno čestitamo!

† Alojzij Exler. Z italijanskega bojišča prihaja žalostna vest, da je dne 25. junija laška mina zadela »Gospodarjevega« strojnega stavca Alojzija Exlerja. Kakor poroča njegov prijatelj Anton Čop, je bil Exler takoj mrtev. Padli junak je bil več let zaposlen v naši tiskarni pri stavnem stroju. Zadnji letniki »Slov. Gospodarja«, »Glasnika«, »Našega Doma« in deloma tudi »Straže« so bili stavljeni od Exlerja. Bil je priden in vesten delavec, zaveden Slovenec in prijeten družabnik. Rajnega Lojzeka je zavoljo njegovega prikupljivega značaja vse rado imelo. Te vrstice v »Slov. Gospodarju« naj so majhen spominček našemu junaku. Bodi mu zemljica, kjer počiva njegovo junaško truplo, lahka!

Slovenski starši, otmite svojo deco! V krajih, kjer je več ljudskih šol, se nemški učitelji že silno trudijo, da bi pridobili za svoje zavode čimveč slovenskih otrok. Namen je očividni. Slovenski starši, ne dajte se zapeljati! Ne prodajajte svojih otrok tujcu! Slovenski otrok v slovenske šole, da se najprvo naobrazi v materinskem jeziku. Časa za priučenje kakega tujega jezika še bo imel pozneje dovolj. Ne mučite nedolžno deco že v rani mladosti z učenjem tujih jezikov. V materinščini se naj slovenski otrok uči veronauka, čitanja, pisanja in drugih nujopotrebnih predmetov.

Slovenske šole za Slovence v mestih in trgih! Nemci imajo v Ljubljani, Trstu, Zagrebu, v Pulju in po drugih jugoslovanskih mestih svoje šole, kjer se njih deca podučuje v nemškem jeziku. Lahom, ki so pribežali iz Primorja, so dali laške šole v Ljubljani, Celju, Mariboru, Gradcu, Celovcu, na Dunaju in drugih mestih. Ker smo Slovenci v teh triletnih težkih časih storili državi gotovo več uslug in več žrtvovali na življenju in premoženju kot Lahi, zahtevamo, da se dajo Slovincem v Mariboru, v Celovcu, v Gradcu, v Radgoni, v Cmureku, v Bruku, v Ljubnu, v Donavici, na Dunaju in povsod, kjer je toliko slovenskih otrok, kolikor jih je za ustanovitev šole potrebno, slovenske šole. To je naša opravičena in pravična zahteva!

Naša kmetska bodočnost. Kmetski stan si je v naših časih revež. Kdor tega ne verjame, naj samo pogleda na kmete. Ne bo dolgo, ko si bo moral kmet na hrbtu donášati najpotrebnejše k hiši: drva, steljo, moko, cement in enako robo. Gnoj bo spravljaj na njive, na travnike in v vinograde z enokolnicami in samotežnimi vozički. Predno bo zima, ne bo v naših krajih ne repa vprežne živine. Kmet pridela žito, da bi z njim preredit skozi celo leto sebe, svoje otroke, posle in delavce. A oddati ga mora za meščane in druge. Sam pa sedaj nima betvice moke več. V uradih uradniki s kmetom ne postopajo dokaj prijazno, tudi tedaj ne, če prinese davčni denar; še bolj pa se zadirajo nad njim, če prosi, naj se mu ne rekvirira krvavo potrebnih volov, naj se mu ne odvzame preveč žita; zadirajo se nad njim, če nagovori uradnika slovensko. Vse to se godi zato, ker v uradih, posebno na stolcih glavarjev, davčnih in sodnijskih predstojnikov sedijo osebe, ki so prepojene protikmetskega duha, ki ne umejo in mnogokrat nočejo umeti našega

težkega položaja. Če pa hočemo vsemu temu priti do dna, vidimo, da je glavna krivda našim nezdravim razmeram v tem, da imajo v javnih zastopih, n. pr. v državnem zboru, v deželnem zboru, v okrajnem zastopu in odboru, v okrajnem šolskem svetu in drugih vsakojakih odborih večino meščani, tovarnarji, veletržci, uradniki in grofje. Umetno je volilni red povsod tako prirojen, da kmetsko in delavsko ljudstvo ne pride do veljave. Vse drugače bo, ako se bomo Jugoslovani od Mure in Drave do Adrije in Donave združili v eno veliko samoupravno državno skupino pod mogočnim žezlom Habsburžanov. V tej državi, ki bi bil pravi biser Avstrije, bi prevladoval kmetski živel. Jugoslavija bo prava kmetska država. Na Slovenskem, na Hrvatskem, v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini je nad 80% kmetskega prebivalstva. Gojimo upanje, da do uresničenja naše srčne želje ni več daleč. Živela naša kmetska bodočnost na našem slovanskem jugu!

Stari lažnjivec. »Štajerc« laže, da dr. Korošec v svojem govoru v državnem zboru za naše vojake in oficirje na fronti ni imel besedice pohvale. To je laž! Dr. Korošec se je dne 12. junija v svojem govoru v državnem zboru, kateri je tako razburil skisane nemškutarsko-šnopsarske možgane, že uvodoma spominjal naših junakov-vojakov na bojišču in vrlih mož v zaledju. Rekel je med drugim: Občudujemo in slavimo junaštvo in vstrajnost naših bratov junakov, ki branijo domovino in prelivajo svojo srčno kri za dom in za cesarja. Mi obžalujemo žrtve. Naše srce nam nareka vročo željo, da potoki krvi, ki so jo prelili naši hrabri vojak, ki niso tekli zastonj, temveč da nam vzklije iz njih boljša bodočnost svobode in združenja.... Tako je slavil dr. Korošec naše junaške vojake. »Štajerc« pa po svoji lažnjivi navadi psuje in laže kakor šnopsar...

V molitvi iščemo pomoči... Suša je grozila z lakoto, kateri bi sledila še druga gorja. Cela dva meseca smo bili brez dežja. Vročina in suša sta bili vedno hujsi. Pomoči ni bilo od nikoder. Zbirali so se sicer od časa do časa oblaki na nebesnem svodu, a dežja ni bilo. In naše verno slovensko kmetsko ljudstvo je spoznalo veliko nevarnost, ki nam preti ter se je obrnilo z vročimi prošnjami k Bogu. Zadnji čas so se vršile po vseh župnijah dan za dnevom številne pobožnosti. Ljudstvo je goreče molilo in prosilo za dež. Procesije za procesijo so romale k Marijinim svetiščem, pri vojaških kapelica in križevih znamenjih so se zbirale cela dva meseca po lepi stari slovenski navadi cele občine in so prosile Boga za dež. In Vsemogočni se je usmilil nedolžnih otrok in nam je poslal dež. Slovensko ljudstvo, išči tudi v bodoče pri Bogu pomoči!

Cesar in cesarica sta pri c. kr. avstr. vdovskem in sirotinskem skladu podpisala večjo svoto kot zavarovanje vojnega posojila. Zavarovana svota pripade skrbstvu za vojne sirote. Zgled našega cesarja in cesarice, naj navduši vse, ki morejo, da podpišejo tako zavarovanje. (Glej naš inserat na 8. strani). V Mariboru se sprejemajo prijave za zavarovanje na okrajnem glavarstvu, II. nadstropje, soba št. 26.

Izid 6. vojnega posojila. Kakor nam poroča namestništvo, znaša podpisane 6. vojnega posojila na Štajerskem po dosedanji ugotovitvi 235 milijonov kron. Na tem izvrstnem vspehu so udeležene hranilnice in njih vložniki z nad 100 milijoni kron.

Za vojake. Za vojaško berivo so poslali č. gg. župnika Jurko iz Pameč 20 K in Ogrizek iz Dramelj 20 K (že tretjkrat) ter neimenovani 10 kron. Č. vojnika kuratoma Žagarju in Lendovšku in drugim ter mnogim vojakom se naznanja, da so na vse njih želje naročeni mariborski časniki. Če jih ne bi dobili, naj naznanijo! Knjig pa na vojno pošto ne moremo več pošiljati, ker nam leseni zabojčki pridejo predrago. V zalogi jih imamo itak že malo. Kar jih še imamo, pošiljamo bolnišnicam brez vojne pošte. — Dr. M. Slavič v Mariboru.

Poslanec dr. Verstovšek je stavil v seji državnega zbora dne 28. junija za živinorejce jako važen predlog. Poslanec dokazuje v njem, da kmetje izgubljajo vsled vedno večjega rekviriranja živine na svojem premoženju. Zato zahteva, da se izrecno določi živina kot premoženjski predmet in

se skupiček za živino ne sme vračunati v dohodninski davek. V tej zadevi je g. poslanec vložil tudi interpelacijo na vlado, katera se poziva, da ukaže davčnim oblastim, da ne vračunajo skupička v osebno dohodnino.

Poslanec Roškar in nekateri drugi poslanci so bili dne 27. junija pri novem deželnoobrambovskem ministru podmaršala pl. Czappu. Opozorili so ga, da je nujno potrebno, naj se prošnje za oproščenje in dopuste kmetijskih črnovojnikov, ki so pri spravljanju žetve nujno potrebni, hitreje rešujejo; pri novih prošnjah naj se dovoli, da dotičniki ostanejo doma, dokler se prošnje ne rešijo. Minister je poslanec zelo prijazno sprejel in je obljubil, da bo te kmečke želje dalekosežno vpošteval.

Prošnje za dopust so koleka proste. Mnogi niso na jasnem, ali so prošnje za dopust, ki jih vlagajo svojci črnovojnikov ali aktivnega moštva, koleka proste, ali ne. Naše uredništvo se je informiralo pri c. k. okrajnem žetvenem komisarju g. Petrovanu v Mariboru, ki gre glede na take prošnje kmetom zelo na roko, da so prošnje za dopust koleka proste. To potrjuje tudi ukaz štarske cesarske namestnice z dne 2. marca 1917 št. 7.656/166 Mob. Dobro je, ako se na glavo prošnje zapiše: »V zadevi žetvenih dopustov koleka prosto. Ces. nam. 2. marca 1917, št. 7.656/166 Mob.« Mnoga vojaška oddelna poveljstva namreč prošnje za dopust, ki niso kolekovane, kratkomalo zavržejo. Kolekovati, in sicer z 2 K, se morajo edino prošnje za oproščenje.

»Špange« odpravljene. Naš cesar je odredil, da je odslej naprej v naši armadi odpravljena vojaška kazen »špange«. Zopet znak izredne ljudomilosti našega mladega vladarja! Slava mu!

Muzicirajo in plešejo... Kmet iz ljutomerskega okraja nam piše: V četrtek pred Petrovim sem zvečer dospel v Maribor, da ponesem mojemu zetu, ki odhaja na fronto, nekaj grizljajev kruha in mesa. Ko tako zvečer proti 11. uri greva z zetom mimo neke velike hiše tam blizu novega mosta, se kar začudim, ko vidim, da je celo prvo nadstropje žarko razsvetljeno, gospoda pa je ob vreščeci muziki prepevala, rajala in plesala, še tudi čez polnoč... Mislil sem si: Ni čuda, da nas Bog tepe s šibo vojske in suše, ko pa se gospoda še niti sedaj ni poboljšala. Lakota nam stoji pred durmi, a mestni ljudje muzicirajo in rajajo... Na kmetih še za najpotrebnejše gospodarske potrebe ne dobimo petroleja, v mestu pa ima gospoda pri nepotrebnih zabavi celo nadstropje razsvetljeno. Ubogi ljudje na kmetih in delavske družine v tovarnah in rudokopih ne dobijo kave, a za kavarne je je dovolj! Vse to da mnogo misliti... J. M.

Gospodarske novice.

Blagodejni dež. Zadnje dni je prijeten in rahel dež namočil suho zemljo. Skoro po vsem Slov. Štajerju in tudi po drugih deželah že od 1. maja naprej ni bilo izdatnega deža. Suša je bila že zelo huda. Bati se je bilo, da se bodo poljski pridelki popolnoma izsušili. A Bog je uslišal prošnje ljudstva, posebno pa otrok, ki prosijo kruha, in je poslal blagodejnega deža.

Vojaški delavci in konji za žetvena dela. Vojaška oblast je odredila, da smejo odslej tudi posamezna nadomestna vojaška poveljstva za žetvena dela oddajati delavske oddelke in konje za 21 dni. Prošnje lahko vložijo občine ali posamezniki pri vojaških nadomestnih poveljstvih. Za Maribor c. k. domobransko nadomestno poveljstvo št. 26 ali inf. nadom. poveljstvo št. 47.

Sladkor za vino iz vrtnega grozdja. Kdor hoče delati iz vrtnega grozdja (ribizla) vino, naj se oglasi pri občinskem uradu in naj zahteva sladkorja v to svrhu. Občine so dobile naročilo, naj zbirajo take prijave in naj jih takoj vposljejo, da se more sladkor pravočasno nakazati.

Koliko živine se je že na Štajerskem rekviriralo? Od 1. maja 1816 do 31. maja 1917 se je na Štajerskem v klavne namene rekviriralo 189.094 glav velike goveje živine in čez 20.000 telet v vrednosti četrtil milijarde kron. Na mesec se sedaj rabi za potrebe civilnega prebivalstva 3300—6000 glav, za vojaštvo na Štajerskem 2500 do 4500 glav. Za skupne državne potrebe je dala Štajerska aprila 4091, maja celo 4391 glav. Število klavne živine se je zmanjšalo za 32%, število vse živine pa za 13%. Kam bomo prišli?

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 4. julija.

Rusko bojišče.

Pri Brzezany so bili hudi napadi močnih sovražnih sil krvavo odbiti. Na ozemlju južno-zahodno od Zborovega Rusi niso napadali.

Italijansko bojišče.

Malenkostno vojno delovanje.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 4. julija.

Francosko bojišče.

Vsled meglenega vremena je bilo artilerijsko delovanje do večera malenkostno. Nato je oživilo na posameznih odsekih, dokler se ni stemnilo. Ponoči je prišlo do prask poizvedovalnih čet, v katerih smo vjeli nekaj sovražnikov in napravili plen.

Vzhodno od Cerny in Chemin des Dames so Francozi ponoči napadli jarke, katere smo zavzeli. Naši hrabri vestfalski bataljoni so porinili sovražnika nazaj, so svoje postojanke potisnili naprej in vjeli veliko število sovražnikov. Tudi zahodno od Cerny in Craonne so bila podvzetja naših napadalnih čet vspešna.

Železničarji in ženske zahtevajo več kruha.

Včeraj v sredo, dne 4. julija zjutraj so delavci v železniških delavnicah in kurilnici ob mariborskem koroškem kolodvoru ustavili delo, ker se njih zahteve glede povečanja krušnih deležev in moke niso izpolnile. Začela so se pogajanja z predstojništvom delavnice. Železničarji zahtevajo tudi boljše plačo in druge ugodnosti. Delavstvo je bilo mirno. Ko so se pogajanja ob 12. uri končala, so šli delavci zopet na delo. Ako se njih zahteve do jutri (petka) opoldne ne izpolnijo, bodo zopet ustavili delo. Predstojništva delavnic, kurilnice in železniških skladišč so obljubila, da bodo priporočala delavske zahteve ugodni rešitvi. — Tudi na Teznu so železničarji ustavili delo, ker so bili nekateri železničarji osumljeni tatvin na kolodvoru in so se vršile pri njih hišne preiskave. Vsled stavke je promet na železnici močno zaostal. Popoldne pa so železničarji na Teznu šli zopet na delo. Zaprt ni bil nihče.

Včeraj dopoldne je prišlo iz Radvanja in Nove vasi do 200 žensk pred okrajno glavarstvo, kjer so se pri okrajnem glavarju pritožile rade premale množine moke in kruha. Ker se je oblast bala ženskih nemirov, je bilo na glavarstvu večje število žandarjev in policije. Glavar je ženskam priporočal, naj se obrnejo s pritožbami na prehranjevalni urad na Dunaju. Od glavarja so šle ženske k vodju okrajnega prehranjevalnega urada g. dr. Lajnsica, kjer so zahtevale, naj se jim da več masti in petroleja.

Mirovna konferenca četverosporazumovih držav?

London, 3. julija.

Angleški minister Robert Cecil je v spodnji zbornici izjavil, da je ruska vlada podlagala konferenco četverosporazumovih držav, ki bi naj razpravljala o mirovnem vprašanju. Angleška vlada je radi rešitve tega vprašanja stopila v pogajanja z zavezniki.

Ruske ženske na fronti.

Petrograd, 3. julija.

Petrograjska ženska zveza organizira ženske vojaške oddelke, kateri so položili prisego, da se bodo udeležili ofenzive v prvih rojnih črtah. Na čelu te ruske ženske armade stoji kmetica Bočkaro, ki se je že udeležila več bitk in je že bila šestkrat težko ranjena. Prva stotnija njenih čet bo odšla te dni na fronto.

Tečaj za vnovčenje zelenjave, jagod in sadja se bo vršil dne 23. in 24. julija na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Prijave do 16. julija.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo v pretekli dobi popraševanje po tujem hmelju malenkostno in cene so zopet nekoliko padle.

Uporabite pirnico! Cesarska namestnija nam piše, naj pojasnimo ljudstvu, da se naj pirnica na njivah in v vinogradih ne sežge, ampak se naj dobro posuši, očisti prsti in uporabi za živinsko krmo. Pirnica ima približno isto krmilno vrednost kot oves.

Razne novice.

Vroča in suha leta. Stari zapisniki pripovedujejo o tem sledeče: Leta 738. po Kristovem rojstvu je bila v Evropi, posebno pa na Francoskem, taka vročina, da so se skoro vsi vrelci posušili in da je mnogo ljudi in živine poginilo od žeje. — Leta 879. so žanjice in kosci padali po poljih. — Leta 990. je uničila vročina vse pridelke. Radi bede, ki je nastala vsled tega, je pomrlo mnogo ljudi od lakote. — Leta 1000. so se vsi bali, da se svet pogubi in k temu so se še posušile v Nemčiji vse reke in izvirki. Ribe so segnile in povzročile strahovite kužne bolezni. Mislili so, da ta ogenj uniči svet. — Leta 1102. so se posušile reke in izvirki. Korito reke Rene je postalo suha peščena tla. — V l. 1462 je bil pesek tako vroč, da so se mogle v njem skuhati jajca v kratkem času. — L. 1303. so ljudje mogli peš preko velikih rek Seine, Love, Rene in Donave. — L. 1393. so se vse rastline posušile, a živali so padale vsled vročine. — L. 1538. do l. 1541. je trajala suša neprestano. Mnogo rek je kar izpinilo. — V letu 1646. je 58 dni zaporedoma vladala neznosna vročina. — Leta 1710. ni padlo od aprila do oktobra niti kaplje dežja. Po vrtovih, kjer so mogli zalivati, je to leto dvakrat rodilo. — Leta 1818. je bilo že v maju 38 stopinj Reaumura. — Leta 1830. so v Memčili in na Francoskem v mescu juniju in juliju imeli 35 stop. Celzija vročine. — Zadnje hudo vroče leto je bilo leta 1911. — Letos je suša in vročina najhujše pritisnila v Dalmaciji in Istri, kjer so se ponekod rastline na polju popolnoma posušile. Saj je bila suša cela mesca maj in junij tudi v naših krajih izvanredno huda. Ljudje so ponekod morali po več ur daleč po vodo. Zadnji čas je dež zopet poživil vso naravo.

Ure. Opozarjamo čitatelje na inserat tvrdke I-van Konrad.

Dopisi.

Maribor. Okrajno glavarstvo je, kakor smo izvele, začelo te dni razpošiljati sladkorne karte in sladkor za mesec julij. Sladkorja je toliko, da ga mora vsakdo dobiti za vse karte. Glavarstvo je dobilo tudi 1 vagon dobre kavine mešanice, katero se bo dobilo pri trgovcih na deželi za 1/8 karte 1/4 kg.

Cirkovce pri Pragarskem. V soboto, dne 30. junija je vdarila strela v Sagadinovo, p. d. Trebčevo hišo v Drgonji vasi. Ogenj se je razširil tudi na hišo sosedu Krajncu, p. d. Fureka ter se je le hitremu nastopu šentlovrenške požarne brambe, oziroma gornjepleterskih požarnikov zahvaliti, da se je ogenj omejil. Vrlim pleterskim požarnikom gre vsa hvala!

Sv. Marko niže Ptuja. Dne 30. junija je utonil v Dravi pri prevažanju krme 14 let stari Alojzij Verlak iz Bukovec. Oče je umrl dne 9. nov. 1916 kot vojak v vojaški bolnišnici v Bruku. Truplo vtopljenca še dosedaj ni bilo najdeno.

Trbovlje. Odbor telovadnega odseka »Orel« vljudno vabi na VII. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 8. julija ob 4. uri popoldan v dvorani »Društvenega Doma«. Govori preč. g. profesor dr. Josip Hohnjec iz Maribora.

Brežice. Po potresu poškodovana poslopja se sicer pridno popravljajo; celo delo pa gre vse prepočasi naprej, ker ni gradiva, niti delavcev. — Grozna suša je grozila vse uničiti, a dež v zadnjih dneh bo še rešil, kar se rešiti da. — Vino je drago, piva malo, čuje se, da se okr. glavarstvo krepko poteguje za abstinenco, tako da so nekateri gostilničarji v Dobovi, Št. Petru in v Kozjem začeli baje točiti protialkolne pijače, če je res. — Naš mlinski nadzornik gosp. Jantschar je poln vladnosti in prijaznosti do ubogih kmetov, ki mu tega gotovo ne bodo nikdar pozabili. Ravnotako tudi ostane v najlepšem spominu g. Druschkowsch.

Listnica uredništva.

Rudarji v Škrjančah: Pišite skupini Jugoslovanske strokovne zveze v Trbovljah. — Rajhenburg: Ni naveda, da bi pričevali takih zahval, ker gg. sami tega ne želijo. — Vojakom na bojiščih, ki so nam poslali obilno pozdravov, iste vračamo in jim želimo skorajšnje vrnitve. Priobčevati pa teh pozdravov ne moremo, ker nimamo ne stavev, ne prostora. Pozdravljeni junaki! — M. P. Šmarje pri Jelšah: Pišite pomožnemu uradu za družine vpoklicanih pri cesarski nemestnici v Gradcu. — „Kavine karte“: Pri tožbe se na glavarstvo. — Maribor: Za „Štajerca“ se sedaj nihče več ne zmeni. Vsak pošten človek s studom pogleda na prostor, kjer leži tak nizkotni list. Na njegovo preočito laž odgovarjamo med „Tendenskiimi novicami“, sicer pa se s tako grdobno ne marame baviti. — Gotovlje: Seznanov dvignjenih srečk ne moremo pričbiti. — J. M. vojna pošta 608: Prošiti mora Vaš gospodar. Prošnja za c-prostitet, tudi delno (večmesečno) se naslovi na domobransko ministrstvo ter se vložijo pri občinskem uradu. Prošnje se kolkujejo za 2 K. — Raznim dopisnikom: Več dopisov in poročil smo morali odložiti, ker nimamo dovolj stavev in premalo prostora. Ako se razmere ne zboljšajo, bo prihodnji „Slov. Gospodar“ izšel samo na 4 straneh.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. junija 1917. 52 22 54 54 66
Dunaj, dne 30. junija 1917. 43 15 13 10 65

Mala naznanila.

Trgovski pomočnik z dobrimi pričevanji slovenskega in nemškega jezika zmožen, išče službe v trgovini z mešanim blagom. Naslov: Šuman Friderik, t. č. Sv. Lenart v Slov. gor. 538

Kupi se mala hiša z drema sobama, majhnim gospodarskim poslopjem, studencem, vrtom, majhno njivo in sadonosnikom blizu železniške postaje. Cena ne čez 4500 kron. Ponudbe pod naslovom: Franc Wailand v Poberžu, Frau-staudnerstrasse št. 26. pri Mariboru. 546

Lepo posestvo, hiša s sedem sob, 8 kabinje in 2 in pol oralar zemlje, vrt in studenec pri hramu se prodaja. Naslov: Anton Knezar, Sv. Jakob v Slov. gor. 535

GOSPODINJA,

vešča vseh kmetstko-gospodarskih opravil se sprejme na neko posestvo na deželi na Slov. Štajerju. Ponudbe pod „Gospodinja št. 549“ na upravo „Slov. Gospodarja“.

Izgubilo se je dne 23. p. m. od Slivnice do Žiže na glavni cesti K 200—. Pošten najditelj se prosi, naj vrne denar proti nagradi. Jožef Kalšek, Žiže, pošta Loče. 539

Kje

si naj kupim potrebni molitvenik?

Vsled vojske tudi molitvenikov ni dobiti, ker knjigovezi nimajo platna in drugih potrebščin. Molitvenikov v krasnih, dragocenih vezavah sploh ni več. Zdaj pa se bližajo birne in botri bodo iskali molitvenike za svoje birmance. Kje si jih naj naročijo? Priporočamo, da se naj naši čitateli radi molitvenikov vedno obrnejo na **Tiskarno sv. Cirila v Mariboru**, ki se ima na razpolago sledeče molitvenike v raznih vezavah, vse z zlato obrezo in s poštnino vred po pri-stavljenih cenah:

A. Za otroke: 1. Otroška pobožnost po K 0.50; 2. Sv. Angel varih po K 1.—; 3. Jezus, prijatelj otrok po K 1.—; 4. Česčena Marija po K 1.10; 1.60; 1.70; 5. V nebesa hočem po K 1.—; 1.10; 6. Rajski glasovi po K 1.70; 1.80; 2.50; 2.80; 2.90; 7. Pridi sv. Duh po K 1.70.

B. Za odrasle: 1. Marija varhinja nedolžnosti po K 1.70; 2.30; 2.40; 2.80; 2. Marija Kraljica po K 2.60; 2.80; 2.90; 3.20; 3. Pobožni Kristijan po K 1.70; 1.90.

C. Za odrasle z velikimi črkami: 1. Sv. ura po K 1.70; 1.90; 2. Tolazba nebeska po K 2.90; 3.—; 3.30; 3.60; 3. Skrbi za duše po K 1.70; 1.90; 4. Gospod usliši moje molitev po K 1.80; 2.50; 2.80; 5. Mali duhovni zaklad po K 2.—; 2.20; 2.60; 2.80.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago **Prošnje** in **Poročila** za klanje telet in mlade živine.

Razglas.

Dne 23. in 24. julija se bo na našem zavodu vršil tečaj

za vnovčanje zelenjave, zgodnjega sadja in jagod.

Na tem tečaju se bo podučevalo vse potrebno v teoretičnem, in praktičnem oziru. Število udeležencev je določeno na **30 oseb**. Predavanja, oziroma praktičen poduk, se bo vršil od 9—12. in od 2.—4. ure. Učnina se ne bo pobirala. Podučuje se v nemčini. Prijave do 16. julija na podpisano ravnateljstvo.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v **MARIBORU**.

Posestvo s kavarno v Mariboru.

Prvovrstna postojanka za vsako industrijsko podjetje ali za založbo kake pivovarne izborna, ledenica in obširna založniška klet 2 minuti od koroškega tovarnega in osebnega kolodvora v neposredni bližini novega državnega mosta, se pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji prodaja za ceno

90.000 K.

Posestvo meri približno 2075 m², hranilnice je 26.000 K. Vpraša se pri posestniku Pavlu Rupnik, Maribor, Franc Jožefova cesta št. 15. 543

O. št. U 123/17-5

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. okrajno sodišče Ljutomer je na obtožbo državnega pravdnika opravitelja Ignaca Koller zoper obtoženko Frančiško Ferenc, 42 let staro, kat. vere, omoženo posestnico v Veržeju, nekaznovano zaradi prestopka po § 20 ces. ukaza z dne 24. III. 1917 drž. zak. št. 131 razsodilo tako: Frančiška Ferenc je kriva, da je koncem aprila 1917 v Veržeju izrabljala izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, zahtevala za 1/2 litra mleka očitno čezmerno ceno po 30 v; storila je s tem prestopke draženja po § 20 ces. ukaza z dne 24. III. 1917 št. 131 drž. zak. in se obsoja po § 20 navedenega ces. ukaza s uporabo §§ 266, 261 kaz. zak. na globo 70 K, v slučaju neizterljivosti na 7 dni zapora, ter po § 389 k. p. r. v povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

V smislu § 45 štev. 2 navedenega ukaza je razsodba na stroške obsojene v občini Veržej javno nabiti ter objaviti v časniku Slovenski Gospodar.

Ljutomer, dne 24. maja 1917.

Kryl.

Meditz.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva, Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spomine.

Deželni urad za krmila za Štajersko, oddelek za seno in slamo.

OKROŽNICA.

Deželni urad za krmila za Štajersko, oddelek za seno in slamo, naznanja, da je preložil z dne 27. junijem 1917 svoje pisarne v

Eggenberg pri Gradcu,
Eggenbergerallee št. 26.

Naslovi za pisma se glasijo:

„Deželni urad za krmila za Štajersko, oddelek za seno in slamo, Eggenberg pri Gradcu, Eggenbergerallee št. 26.“

Brzojavni naslov: »Rauhfutterstelle, Gradec.«

Telefonska zveza: »3358 in 3558.«

Vsa pisma, brzojavi ali telefonski pogovori se torej naj odslej naslovijo na te naslove. 541

ZAHVALA.

V globoki žalosti nad smrtjo moje blage žene

Marije Kos,
posestnice v Obratu,

izrekam vsem, ki so rajno obiskovali in tolažili v boleznih ter jo spremili k zadnjemu počitku, najsrčnejšo zahvalo.

Posebej se preiskreno zahvaljujem preč. gg.: domačemu župniku Fr. Zmazek za cerkveno opravilo in vodstvo sprevoda na pokopališče, gvardijanu c. Nikolaju za udeležbo in vodstvo pogreba od hiše žalosti do cerkve, kakor tudi za cerkveno opravilo pri Sv. Trojici, kaplanu M. Erhatič za podelitev sv. zakramentov, za zadnjo tolažbo in spomstvo na zadnji poti, istotako tudi o. Joahimu, ki so rajno obiskali v boleznih in prihiteli k pogrebu na čelu III. reda sv. Frančiška, ki se je istega udeležil z zastavo, nadalje g. organistu in cerkvenemu pevskemu zboru benediškemu za ginljivi žalostinki pri hiši žalosti in na pokopališču, vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so v tolikem številu izkazali zadnjo čast nepozabni ranjki. Spominajte se je tudi v bodoče v svojih molitvah in ohranite jo v blagem spominu!

Obrat, dne 26. junija 1917.

545

Alojz Kos, posestnik.

Tiskarna sv. Cirila in uredništvi „Slov. Gospodarja“ in „Straže“ naznanjajo tužno vest, da je gospod

Alojzij Exler,

naš dolgoletni strojni črkostavec, četovodja nekega pešpolka,

dne 25. junija 1917, zadet od laške mine, padel junaške smrti za domovino.

Vrlemu slovenskemu junaku svetila večna luč!

Maribor, dne 4. julija 1917.

MALA NAZNANILA.

Na brezdah stane 5 vinarjev, petičvrtina 18 vin. Mrtvačka ostanila in
vse druge vrste petičvrtina 24 v. Izjave in Poslano 36 vinarjev. Za vsa
vrste objavljene kratek popust. Inzerati se sprejemajo le proti predpla-
tilu. Za vsi čas za sprejemanje inzeratov torek opoldne.

Fridna poštna starejša ženska se
sprejme kot samostojna gospo-
dinja h družini brez otrok na
deželo. Dopisi se pošiljajo na uprav-
ništvo Sl. Gosp. 521

Kupim malo, čedno posestvo v bli-
žini Maribora. Vprašanja na uprav-
ništvo tega lista pod št. B. 517

Želim službo za gospodinjstvo, naj
bo veliko ali malo posestvo. Vstop
1. ali 15. julija. Sv. Trojica v Slov.
gor. Gornji Porčič št. 68. 518

Lepo posestvo, okoli 2. orala samo
zemlje, z lepim hišnim in gospo-
darskim poslopjem v lepem trgu
na Štajerskem, blizu žel. postaje,
se radi rodbinskih razmer takoj
po ceni prodaja. Naslov v uredništvu
proti znakmi za odgovor pod na-
slavom: „Hiša v trgu št. 509.“

Učenec se sprejme s celo oskrbo
pri slikarskem mojstru g. Franc
Kolar v Pobrežju pri Mariboru.
Cesta na Cirkovce št. 32. 516

Gospodinja, katere je že poldrugo
leto v trgovski pisarni zna slo-
vensko in nemško in dobro pisati
na pisalni stroj, prosi za primerno
službo v kakšni trgovini, v kateri
bi imela hrano in stanovanje, zea
tudi vsa hišna dela in je prav
pridna. Dobrohotni dopisi se naj
pošljejo na uredništvo Slov. Gos-
podarja pod „Vida Zora 20 v
Mariboru št. 525“

45-letni gospodinjci, ki bi za svoje
posestvo rabila dobrega delavca
in gospodarja. Imam 6000 K de-
narja. Star sem 45 let. Razumem
se na gospodarstvo. Kdor rabi gos-
podarja, naj piše pod naslovom:
„Dobro gospodar“ na upravništvo
Slov. Gospodarja in naj priloži
znatko za odgovor. 524

Hiša z vrtom in svinjskimi hlevi,
se po 6% obrestuje, bila v njej
prej trgovina in vinotoka, blizu
koroškega kolodvora, se prodaja.
Vpraša se pri g. Selinšek, Luter-
gasse 9. Maribor. 527

Malo posestvo na prodaj. Okoli
3. orala zemlje, večje število sa-
dnege drevja, zraven lepo poslopje
v dobrem stanu. Vse se izve pri
Favlu Vohorčiču pri Sv. Andražu
p. Velenje, Štajersko. 529

Lepa plemenita kobilica, 4 leta stara,
breja, 15 pesti visoka, pridna, da
vsak otrok lahko težko in lahko
delo žnjo opravlja tudi na plani-
nah dobro vozi. Se od ničesar ne
plaši. Proda se tudi 7 tednov
staro lepo žrebe. Prodajalca: Ma-
rija Kolzig, v Studencih pri Ma-
riboru, Okrajna cesta 5. 525

Elegantni, zelo lahki dvoprežni
voz, polkrit se prodaja. Poraben
tudi za enoprežnega. Vpraša se
pri Jakob Schifko, Maribor, Po-
bersstr. 7. 532

Gostilna z velikim lepim vrtom v
mariborski okolici pri farni cerkvi,
pripravna tudi za vsako trgovino
se pod ugodnimi pogoji prodaja. G.
Selinšek, Maribor, Lutergerasse št.
9. 531

Lepo mlado težko kobilico pine-
gavsko pasme, 16 pesti in 2 črti
visoko se za 6000 K prodaja. Na-
slav prodajalca pove upravništvo
Slov. Gospodarja pod št. 535“

KUPIM

hrastove, orehove, brešnjeve, jese-
nove, lipove in druge vrste hlo-
de ali plohe in sicer v vsaki množini.
Ponudbe na Janez Deudman, Sel-
nica ob Muri, pošta Sv. Ilj v Sl.
goricah. 503

PRODAJ 2 konja, 1 koleselj, 1
mizarski voz. — KUPUJEM hra-
stove, bukove in borove prage
(švelerje). Franc Drobnič, Laški
trg, Sp. Štaj. 503

**Strd (med),
čebelni vosek,
vinski kamen,**

kupim vsako množino po najvišji
dnevni ceni. Ponudbe naj se po-
šiljajo na JOS. PEREC, trgovec,
Maribor, Tegethofova ul. 57. 498

EN PAR KONJ

za težko vprego kupi, Matija
Obran, Maribor, Fischergasse
št. 9.

Vseh vrst
lesa za karjavo
tudi na štoru takoj kupi
K. Wesiak, Maribor,
Tegethofova ulica št. 19. 494

Automatična mišnica

za podgane 5 K
50 v., za miši 4 K.
V eni noči se na-
lovi po 40 miši.

Nobeno vreme ne vpliva in se same
uredijo. Lovilnica za kuhinjske žu-
želke „Rapid“ polovi na tisoče
žuželk v eni noči, K 570. Lovilec
muh „Nova“ K 280 kom. Povsod
najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih
pisem. Se pošilja proti povzetju.
Poštnina 80 vin. Razpošiljalnica
Tintner, Dunaj III./72. Neulingg-
gasse št. 28. (1 Laszlo).

Konjak.

Pri slabostih vsled starosti in te-
žavah v želodec je konjak očistil
(destilirani) iz starega vina že več
stoletij znan kot najboljšo sredstvo
za dolgo življenje in ojačenje.
Pošilja se steklenice, ki vsebuje-
jo 4 politre 12 let starega
konjaka franko za 40 kron.
Sletnega konjaka, čudnodobro us-
pevajoče sredstvo za vdrnjenje
pri tganju v členkih 4 pol-
litrske steklenice 32 K. Proda se
se tudi vino od 56 litrov naprej.
Beli rizling in rdeči burgandec
liter po 8 K 60 v. Benedikt Herti,
veleposesnik, grad Golč pri Ko-
njicah, Štajersko. (1 Kienr.)

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 120. O dobrih učinkih
vanju teh kapljic imam mnoge priznanih in po-
hvalnih pisem. F. Pruhi, mestna lekarna „pri
kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Najprvo se Vam lepo zahvalim za to visokocenjeno izdru-
žilo. Odkar rabim to zdravilo, še nisem imel nobene škode
pri svinjah. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Meni so vse svinje proči!
Mnogi raje veliko trpijo, kakor da bi žrtvovali nekaj kron za zdra-
vilo. Priporočam vsem svinjerecem, naj bi rabili to čenje o zdravlilo. Še
enkrat se Vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi še 12 steklenic.
Veleposrečujem
Ivan Škorjanc, p. d. Temel, Srednja vas, p. Ruša, Koroško.

Stare cape in cunje

kupuje po visokih cenah vsako množino
JANKO ARTMAN, St. Jur. ob juž. žel.

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

Dokler bo kaj zaloge, dam od svoje preostale zaloge POSREBRNIH

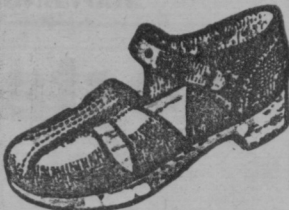
„Ideal“-Žlic

(to so dobro posrebrnjene žlice iz dobre kovine) in
najfinije ponikljane jeklene jedilne oprave za čudno
nizke cene: 509
12 kosov posrebrnenih „Ideal“-jeklenih žlic K 18-50
12 „Ideal“-kavlnih K 10-
12 parov najfinije ponikljanih jedilnih oprav
(nož in vilice, dvoje do K 2-) K 24-
Pošilja se proti povzetju ali pa denar naprej. Poštnina 90 v.
EXPORTNA HIŠA TINTNER, Dunaj, III./72 Neulingg. 26.

Ponudite
KOSTANJEV LES

v hlohah ali polenju edino tvrdki
VINKO VABIC, Zalec,
Južno Štajersko. 533

Takojšno plačilo proti duplikatu voznega
lista! Kulantno poslovanje! Navesti je
ceno množine v vagonih in rok oddaje.

POLETNE-
ČEVLJE

s močnimi lesenimi podplati po-
šilja v vseh velikostih:

25-26-27	K 5.95
28-29-30	K 6.55
31-32-33	K 7.30
34-35-36	K 8.70
37-38-39	K 9.70
40-41-42	K 10.45
43-44-45	K 11.50

iz Dunaja po povzetju

čevljarska hiša

Dunaj XIV., Sechshauserstr. 34/4.
Ceniki o vojnih čevljih zastoj.

Pristne lasne kite

Exp. tri delne, kratke vrvice,
50 cm dolge komad po K 8-80
60 „ „ „ „ „ 15-
70 „ „ „ „ „ 24-
8 komade lasne mreže K 2-40
Vzorec las zadostuje. Primerne
poštne p. šiljate: Emil Mares,
Maribor o D. Zamenjava dovol-
jena ali denar nazaj. 495

Krapinske-Toplice lečijo protin,
(Hrvatsko) revmatizem
Pojasnili in ceniki išijas.
brezplačno.

Kmetovalci!

za gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kalijevo sol! Cena K 22-80 za
100 kg iz postaje Zalec. Z naročilom treba poslati
vreče! Razpošilja se po povzetju, najmanj 100 kg

Vinko Vabič,

veletržec, Zalec, Južnoštajersko. 512

Za odstotke garancija!

Postrežba solidna!

Špecerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnika**, Na
debelo! **Cellie** drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako
množino pristne strdi, voska, kumne,
janeža, vinskega kamna in suhih gob.

Vino in sadjevec

vsako množino kupi A. OSET p. Guštani
Koroško. Na željo pridem tudi sam poskusiti in k
točenju. Kupim tudi prazne steklenice od
kisle vode. 457

!Moštna esenca!

Z eno steklenico moštne esence za 11 K lahko pri-
pravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te
izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno
dovoljenje. Dobiva se samo v medicinski drožeriji Maks Wol-
fram, Maribor, Gosposka ulica 33. 539

KUPIM

po najvišji dnevni ceni vsako množino bo-
rovnic (ornio), rdečih malin in črnih malin,
(robidnio, ostrožnio). Prosim, da se mi takoj
sporočijo kraji, kjer bi nabirali večjo množino
tega blaga skupaj spravili. Rudolf Staro-
vašnik, eksport gob in dež. pridelkov,
Konjice, Štajersko.

POZOR! GOSPODARJI

Čas košnje je tu!

Pisite takoj po »Gorenjsko koso«, katere
je zelo priljubljena vsakemu gospodarju!
Izdelana je iz srebrno-jeklene kovine,
tako, da lahko kosi z njo vsaka ženska.

Dobi se samo:

v »Prvi Gorenjski razpošiljalni«
Ivan Savnik, Kranj.

Cenik s 1000 slikami zastoj!

Dolgosti in cene »Gorenjske kose so:

cm	50	55	60	65	70	75
pesti	5—	5 1/2	6—	6 1/2	7—	7 1/2
	K 3.50,	3.70,	3.90,	4.10,	4.30,	4.50,
cm	80	85	90	95		
pesti	8—	8 1/2	9—	9 1/2		
	K 4.70,	4.90,	5.20,	5.50.		

Dobe se tudi dobri brusni kamni, kom.
1 K, boljši K 1.50. 524

Pri večjem naročilu se dobi popust!

HRASTOV LES,

DEBELI

prodaja Kmetijska zadruga
NA CVENU PRI LJUTOMERU.**Poslano.****Nabiranje****vojnega posojila c. kr. avstr.
vojaškega-vdovskega
in sirotinskega sklada.**

Zavarovanja vojnega posojila c. kr. avstr. vojaškega-vdovskega in sirotinskega sklada je po dosedaj došlih poročilih doseglo sijajen uspeh. Od tega odpade znaten del na vojno zavarovanje pri vojaško-vdovskem in sirotinskem skladu in sicer pod ugodnimi pogoji sklenjeno pri c. kr. priv. življenski zavarovalnici Avstrijski Feniks na Dunaju. Priglasene številke vdovskega in sirotinskega sklada, ki so zaznamovani tem višje, ker se sestavljajo iz dosedanjih prijav na več kot 60.000 posameznih podpisov, bodo dosegle še večji uspeh, ker se zelo veliko število prijav ni končanih in ker bo obračun mnogih nabiralnic — posebno vojaških podpisovalnih mest na bojišču in v zaledju — prišel na svoje meto še le tekom prihodnjih tednov.

Za izvanredno priljubljenost vojnega zavarovanja, ki ga priporoča vdovski in sirotinski sklad je bila že od prvega trenutka najo nejša premija, odpuved polnega obrestnega dobička na korist zavarovanih in nezapadlost vplačanih premij že od prvega trenutka zavarovanja. Odgovarjajoč dovoljenju, ki je zapopadeno v uradnem razglasu z dne 22. junija 1917 glede podpisovanja zavarovanja vojnega posojila, bo družba Feniks tudi odslej vse prijave, ki se dospejo na c. kr. avstr. vojaški-vdovski sklad ali pri njej sami efektivno podpisali popolno nominalno vrednost zavarovanega vojnega posojila, tako da bodo tudi ti podpisni s celim zneskom povišali krasni skupni uspeh VI vojnega posojila.

**Kostanjev les
in smrekova skorja**

kopi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,
Maribor, Cvetlična ulica šte. 8.**Čevlji****z lesenimi podplati,**
najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi
kežuhovine.

Št. 26—28	K 14.—
" 29—34	K 17.—
" 35—38	K 20.—
" 39—41	K 23.—
" 42—46	K 26.—

Posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena.
Poštnina in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v
M. Schram, Maribor ob D.
GOSPOSKA ULICA.Umetna gnojila
prodaje Zadruga v Bačah.**Nedeljski in
prazniški evangeliji
Z RAZLAGO IN OPOMINI.**

Našim hrabrim vojakom posvetil dr. M. Slavič, prof. bogoslovja. Založba kn. šk. lav. ordinariata. V tiskarni Sv. Cirila v Mariboru, 1917. Ta knjižica, katere založbo in plačilo je prevzel kn. šk. lavantinski ordinariat, je ravnokar izšla. Knjižica ima evangelije vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta. Za evangeliji je kratka razlaga s primernimi opomini za pravo versko življenje. Dodan je še knjižici kratek molitvenik, ki ima navadne in najpotrebnejše molitve, zlasti za vojake. Knjižica obsega v mali osmerki 159 strani ter stane 50 vinarjev, naroča se pa pri prečast. kn. šk. lavantinskem ordinariatu v Mariboru ali pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.Iskreno sočutje, katerega smo bili povodom bolezni in smrti našega
dragega družinskega načelnika, gospoda**Vincenca Janič**

na tako ganljivi način deležni iz vseh krogov iz mesta in okolice, nam nalaga dolžnost, da izrazimo za vse to in vsem svojo najsrčnejšo zahvalo. Ogromna, tako častna udeležba pri pogrebu, lepi venci in drugi tako številni dokazi iskrenega sočutja so nam v priznanje za velikodušno, nesebično in zlahtno delovanje našega tako dragega preminulega ter so nam najboljša tolažba v naši globoki žalosti.

Celje, dne 1. julija 1917.

Žalujoči ostali.

Tiskarna sv. Cirila v MariboruBrzjavni naslov:
Cirilova tiskarna
Maribor

sprejema vse tiskarsko stroko spadajoča dela kakor:

časnik, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.
Za vse tiskarske urade: spovedne in misijske listke s črtami, rednim ali posebnim tiskom, uradne zavitke s natpisom glave ter razne omanilne napise.
Za glavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, osnanila, razpisne, razpisne, plačilne predpise, prejemne potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, epomise, menice, senike, dopisnice, naslovnice, letake in lopake s črtami in drugebarvni tiskovi.
Za posejilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in izjave, letna poročila, računske zaključke, društvene zbirke, razbila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta šte. 3

prilagojena svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, poroc, akatije za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črtil, zavitkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovska knjig, noticov, pisarniškega papirja v majah in akatijah, razpisnice, itd. — Sveto podobne (malo, veliko in stenske), razpisne vseh velikosti, molitveniki, molski, razpisne akatije, itd. — Razpisnice za urade in dr. — Postrežba točna in solčna.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4 %.

Za nalaganje denarja po pošti se na razpisno posojilnico c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila dale

članom na vknjižbo, na poročstvo in zastave pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljišknjižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleka.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure popoldne.

„Hotel Beli vol“. Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.